

**Vijeće
građana
Rijeke**

**Izvještaj o radu i preporuke
Vijeća građana Rijeke o tome
kako Grad Rijeka može
unaprijediti sustav mjesne
samouprave i povećati
sudjelovanje građana u razvoju
lokalne zajednice**

Vijeće građana Rijeke

Rijeka, prosinac 2023.

Uvod

Vijeće građana Rijeke

Vijeća građana Rijeke je neformalno tijelo koje čine 33 nasumično odabrana građana i građanke, različite dobi, spola i mjesta stanovanja, koji predstavljaju Rijeku „u malom“. Vijeće građana Rijeke se uspostavilo na prijedlog gradonačelnika Grada Rijeke kako bi odgovorilo na pitanje: „**Kako Grad Rijeke može unaprijediti sustav mjesne samouprave i povećati sudjelovanje građana u razvoju lokalne zajednice?**“.

Zadatak Vijeća građana Rijeke bio je:

- upoznati se sa sustavom mjesne samouprave i načinima sudjelovanja građana u razvoju lokalne zajednice, u teoriji i praksi;
- razmotriti i raspravljati o tome kako unaprijediti sustav mjesne samouprave i povećati sudjelovanje građana u razvoju lokalne zajednice te
- zajednički izraditi i usvojiti prijedloge i preporuke mjera koje Grad Rijeke treba poduzeti za unaprjeđenje sustava mjesne samouprave i povećanje sudjelovanja građana u razvoju lokalne zajednice.

Rad Vijeća građana Rijeke pripremala je i koordinirala Udruga za razvoj civilnog društva SMART uz podršku Grada Rijeke i Zaklade Friedrich Ebert.

Članice i članovi Vijeća građana Rijeke

Vijeće građana Rijeke čine 33 člana i članice, od čega je 16 muškaraca i 17 žena. Članovi i članice Vijeća dolaze iz 33 različite ulice u gradu Rijeci te ukupno 24 mjesna odbora. Radni status članova i članica ukazuje da je njih 42% zaposleno, 33% ih ima umirovljenički status, 18% ih je nezaposleno, a 6% ih studira. Od 33 člana i članice Vijeća, njih 48% završilo je fakultet, 42% srednjoškolsko obrazovanje, a 9% magisterij ili doktorat. Najmlađa članica Vijeća ima 22 godine, dok najstariji član i članica imaju 74 godine.

Rad Vijeća građana Rijeke

Rad Vijeća građana Rijeke odvijao se tijekom **šest susreta od 3. studenog do 1. prosinca 2023. godine.**

Prvi susret održan je u petak, 3. studenog, od 18:00 do 20:00 sati, u RiHub-u, i bio je posvećen međusobnom upoznavanju članova i članica Vijeća, razgovorima u malim grupama o očekivanjima članova i članica Vijeća od sudjelovanja u radu Vijeća, upoznavanje s načinom rada u Vijeću te razgovoru o pravilima rada u Vijeću i njihovu usvajanju. Na prvom susretu sudjelovalo je 32 člana i članice Vijeća.

Drugi susret održan je u subotu, 4. studenog, od 09:00 do 16:00 sati, u RiHub-u, i bio je posvećen upoznavanju članica i članova Vijeća s konceptom i sustavom mjesne samouprave u Rijeci. Uvodno izlaganje o mjesnoj samoupravi u Hrvatskoj održao je Vedran Đulabić, redoviti profesor na Katedri za upravnu znanost Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu dok je Dragica Fadljević, voditeljica Odsjeka za

mjesnu samoupravu u Gradu Rijeci, kroz tri predavanja detaljno predstavila sustav mjesne samouprave u Gradu Rijeci te način funkcioniranja i financiranja istog. U posljednjem dijelu ovog susreta članice i članovi Vijeća dobili su sažetak rezultata savjetovanja s ključnim akterima u sustavu mjesne samouprave u koje su bili uključeni predstavnici vijeća mjesnih odbora, tajnici mjesnih odbora, predstavnici udruga i građanskih inicijativa koje svoje aktivnosti projekte provode u mjesnim odborima te građani. O dobivenim informacijama članice i članovi Vijeća raspravljali su u malim grupama te u razgovoru s Dragicom Fadljević. Na drugom susretu sudjelovalo je 29 članova i članica Vijeća.

Treći susret održan je u subotu, 11. studenog, od 09:00 do 16:00 sati, u RiHub-u, i bio je posvećen upoznavanju članica i članova Vijeća s različitim oblicima sudjelovanja građana u procesima donošenja odluka. Uvodna izlaganja o suvremenom razumijevanju demokracije i o tipovima političkog sudjelovanja održao je Berto Šalaj, redoviti profesor na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, dok je o različitim oblicima sudjelovanja građana u procesima odlučivanja te demokratskim inovacijama u tom području predavanja održao Vedran Đulabić, redoviti profesor na Katedri za upravnu znanost Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Uz navedena održane su i prezentacije o alatima i praksama uključivanju građana u donošenje odluka i komunikacije s građanima u Rijeci, o primjerima dobre prakse rada udruga u mjesnim odborima u Rijeci te prezentacija Programa malih komunalnih akcije i Riječkog programa lokalnog partnerstva koju je održala Dragica Fadljević, voditeljica Odsjeka za mjesnu samoupravu u Gradu Rijeci. U posljednjem dijelu susreta članice i članovi Vijeća u malim su grupama raspravljali o dobivenim informacijama i o tome kako povećati sudjelovanje građana u razvoju lokalne zajednice, a svoja razmišljanja i prijedloge raspravili su na samom kraju susreta s profesorima Đulabićem i Šalajem. Na trećem susretu sudjelovalo je 28 članova i članica Vijeća.

Četvrti susret održan je u subotu, 25. studenog, od 09:00 do 16:00 sati, u Gradskoj vijećnici Grada Rijeke, i bio je posvećen upoznavanju članica i članova Vijeća s predstavnicima ključnih aktera u sustavu mjesne samouprave i razgovoru s istima o glavnim izazovima u sustavu mjesne samouprave i građanske participacije te idejama i prijedlozima za unaprjeđenje. Prvi dio susreta bio je posvećen razgovorima članica i članova Vijeća s predstavnicima riječkih vijeća mjesnih odbora a zatim i s tajnicima mjesnih odbora. Članice i članovi Vijeća građana Rijeke razgovarali su i s Majom Malnar, pročelnicom Upravnog odjela za komunalni sustav i promet, i Ljiljanom Buljan, pročelnicom Upravnog odjela za urbanizam, prostorno uređenje i graditeljstvo, a na kraju susreta i s predstavnicima riječkih udruga i građanskih inicijativa. Na četvrtom susretu sudjelovalo je 26 članova i članica Vijeća.

Peti susret održan je u nedjelju, 26. studenog, od 09:00 do 16:00 sati, u RiHub-u, i bio je u cijelosti posvećen izradi prijedloga i preporuka Vijeća za unapređenje sustava mjesne samouprave i povećanje sudjelovanja građana u razvoju lokalne zajednice. Članice i članovi Vijeća na preporukama su radili u malim grupama kroz pet tematskih cjelina i pet potpitanja koja su proizašla iz prethodnih susreta i rada Vijeća:

- **Informiranje:** Kako povećati razinu informiranosti i interesa građana o mjesnoj samoupravi i mogućnostima uključivanja u razvoj lokalne zajednice?
- **Edukacija:** Kako unaprijediti/povećati znanja i vještine svih relevantnih aktera (članova VMO, tajnika MO, građana, gradskih službenika, udruga) u sustavu mjesne samouprave i na koje teme?
- **Uključivanje:** Na koje se sve načine može povećati uključivanje i sudjelovanja građana u mjesnim odborima i aktivnostima za razvoj lokalne zajednice?
- **Sudjelovanje:** Na koje se sve načine može povećati sudjelovanja građana u procesima odlučivanja u mjesnim odborima i lokalnoj zajednici?

- **Mjesna samouprava:** Kako povećati učinkovitost u zadovoljavanju potreba građana i rješavanja problema u sustavu mjesne samouprave?

Nakon tri kruga rada i izmjena članica i članova Vijeća u malim grupama prijedlozi i preporuke su predstavljeni svim članovima i članicama Vijeća te je dogovoren pristup njihovu uređivanju uoči glasanja o preporukama na narednom susretu. Na petom susretu sudjelovalo je 27 članova i članica Vijeća.

Šesti susret održan je u petak, 1. prosinca, od 18:00 do 20:00 sati, u RiHub-u, i bio je posvećen usvajanju odnosno glasanju o preporukama Vijeća. O preporukama se glasalo tajno i osobno, putem glasačkih listića. Svi nazočni članovi i članice Vijeća dobili su pet glasačkih listića s tematski grupiranim preporukama, kako su utvrđene na prethodnom susretu, te dodatni šesti glasački listić na kojem su se našle preporuke koje su posebno dorađene ili dopunjene između dva susreta. Susret je završio kratkim prikazivanjem rezultata glasanja za svaku od preporuka te dogovorom o narednim koracima u radu Vijeća i predaji preporuka gradonačelniku Filipoviću, na **sedmom susretu** Vijeća, 8. prosinca 2023. godine. Na šestom susretu sudjelovao je 31 član i članica Vijeća.

Podršku u radu članicama i članovima Vijeća tijekom svih susreta, uz predstavnice i predstavnike Udruge SMART, pružale su facilitatorice Maša Cek, Ema Žufić, Diana Kovačić, Sara Sušanji i facilitator Ivan Cerovac, a u pripremi za uspostavljenje te tijekom rada Vijeća snažnu podršku koordinatoru Vijeća pružale su i djelatnice i djelatnici gradske uprave Grada Rijeke.

Informacije o tijeku priprema i radu Vijeća građana Rijeke kontinuirano su objavljivane na internetskoj (<https://vijecegradanarijeke.org/>) i Facebook (<https://www.facebook.com/VijecegradanaRijeke/>) stranici, a izvještaji o radu Vijeća redovno su objavljivani i na internetskom portalu Grada Rijeke.

Po završetku provedbe projekta „Vijeće građana Rijeke“ Udruga SMART izradit će i objaviti cjeloviti izvještaj o njegovoj provedbi.

Udruga za razvoj civilnog društva SMART najljepše se zahvaljuje gradonačelniku Grada Rijeke i Gradu Rijeci na ukazanom povjerenju i podršci tijekom pripreme za uspostavljanje i tijekom rada Vijeća građana Rijeke, kao i svim djelatnicama i djelatnicima gradske uprave. Na isti način SMART se zahvaljuje i Zakladi Friedrich Ebert. Posebnu zahvalu SMART upućuje anketarkama, facilitatoricama i facilitatorima, predavačicama i predavačima i svim vanjskim suradnicama i suradnicima koji su doprinijeli pripremi i radu Vijeća te svim članicama i članovima riječkih vijeća mjesnih odbora, tajnicama i tajnicima mjesnih odbora, predstavnicama gradske uprave, predstavnicama i predstavnicima udruga i građanskih inicijativa i građankama i građanima koji su kroz savjetovanje ili u neposrednom razgovoru s članicama i članovima Vijeća doprinijeli radu Vijeća i izradi preporuka Vijeća.

Na kraju, SMART upućuje najveću zahvalu svim članicama i članovima prvog Vijeća građana Rijeke na izuzetno odgovornom i posvećenom sudjelovanju i radu u Vijeću, otvorenosti i iskrenosti te sjajnoj atmosferi koja je vladala na svim susretima Vijeća!

Pismo članica i članova Vijeća građana Rijeke gradonačelniku

Poštovani gospodine gradonačelniče,

mi, pozvani i izabrani članovi i članice Vijeća građana Rijeke, počašćeni smo i ponosni što smo mogli doprinijeti izradi preporuka kojima ćete Vi, zajedno sa svim građanima i građankama Rijeke, unaprijediti sustav mjesne samouprave i povećati sudjelovanje nas građana i građanki u razvoju lokalne zajednice.

Sudjelovanjem u radu Vijeća građana Rijeke dobili smo niz novih informacija i znanja o mjesnoj samoupravi i aktivnom građanstvu a naše preporuke temelje se na zajedničkom promišljanju svih članica i članova Vijeća koje je vođeno sljedećim:

- neizmjerljivo volimo naš grad te vlastitim doprinosom i primjerom želimo raditi i doprinijeti njegovom boljitku,
- vrlo je bitno osigurati prostor da građanke i građani Rijeke mogu izraziti svoje potrebe, da budu uključeni u život grada i da im se omogući angažman na dobrobit sviju,
- neovisno o tome koja grupa ljudi želi pokrenuti neku akciju, važno je omogućiti i poticati interakciju i suradnju svih dionika koji mogu doprinijeti postizanju pozitivnih promjena i širenju dobrih ideja za stvaranje boljeg i ugodnijeg kvartovskog i gradskog života,
- aktivni građani i građanke i s malim akcijama mogu značajno doprinijeti unaprjeđenju života u Rijeci.

U prilogu Vam dostavljamo 90 prijedloga i preporuke mjera za koje vjerujemo da mogu doprinijeti unaprjeđenju sustava mjesne samouprave i povećanju sudjelovanja građana u razvoju lokalne zajednice, a svrstane su u pet tematskih cjelina:

1. Informiranje;
2. Edukacija;
3. Uključivanje;
4. Sudjelovanje;
5. Mjesna samouprava.

Na kraju Vam zahvaljujemo što ste omogućili pokretanje ovog Vijeća građana Rijeke te izražavamo veliko zadovoljstvo radom u njemu. Nadamo se da ćete pronaći načina da već razvijen i postojeći sustav mjesne samouprave i građanske participacije, putem dopuna lokalne regulative i osiguravanjem potrebnih sredstava u gradskom proračunu, dodatno unaprijedite vodeći se našim prijedlozima i preporukama. Stoga Vas pozivamo da prihvatite i usvojite naše prijedloge za boljitak našeg grada i za primjer drugim gradovima kako aktivno uključivati građane u život lokalne zajednice.

S poštovanjem,
članice i članovi Vijeća građana Rijeke

Prijedlozi i preporuke mjera Vijeća građana Rijeke

U nastavku slijedi prikaz prijedloga i preporuka mjera prvog Vijeća građana Rijeke o tome kako Grad Rijeka može unaprijediti sustav mjesne samouprave i povećati sudjelovanje građana u razvoju lokalne zajednice. Preporuke su izradile članice i članovi Vijeća a gradonačelniku Grada Rijeke, Marku Filipoviću, upućuju se sve preporuke koje su dobile podršku najmanje 75% članica i članova Vijeća temeljem tajnog i osobnog glasanja o preporukama koji je održano na šestom susretu Vijeća, u petak, 1. prosinca 2023. godine. Na tom susretu sudjelovao je 31 od ukupno 33 član odnosno članice Vijeća. Preporuke su podijeljene u pet tematskih cjelina, a uz svaku preporuku iskazano je u postotku koliko je članica i članova Vijeća glasalo za tu preporuku odabirom opcija „Slažem se“ i „U potpunosti se slažem“ s prijedlogom preporuke.

Kratice korištene u preporukama:

- VMO – vijeće/a mjesnog/ih odbora
- MO – mjesni odbor/i

INFORMIRANJE

- Kako povećati razinu informiranosti i interesa građana o mjesnoj samoupravi i mogućnostima uključivanja u razvoj lokalne zajednice?

Preporuka	Postotak podrške VGR
1. Poticati VMO da obavezno tiskaju svoje periodične listove (biltene i slično) s informacijama o aktualnostima na području MO-a, pozivima na događanja, izvješćima o aktivnosti MO-a i slično.	84%
2. Pružiti podršku tajnicima MO-a u sumiranju aktualnih vijesti za objavljivanje u tiskanom mediju i na društvenim mrežama, posebno od strane Odsjeka za odnose s medijima, online komuniciranje i projekte transparentnosti rada uprave, te podržati snažniju suradnju između Odsjeka i tajnika MO-a.	94%
3. Istražiti mogućnost suradnje s Novim listom na izradi i izdavanju mjesečnog priloga (podlistak) o mjesnoj samoupravi u Rijeci s posebnim naglaskom na primjere dobrih praksi provedbe različitih aktivnosti, projekata i inicijativa VMO-a i drugih aktera u MO te drugih s mjesnom samoupravom povezanih tema i vijesti.	90%
4. Istražiti mogućnost poticanja drugih lokalnih medija na objavljivanje članaka, priloga i reportaža o primjerima dobrih praksi provedbe različitih aktivnosti, projekata i inicijativa VMO-a i drugih aktera u MO te drugih s mjesnom samoupravom povezanih tema i vijesti u sklopu godišnjeg javnog poziv za financiranje programskih sadržaja elektroničkih medija Grada Rijeke.	87%
5. Koristiti gradske panoje, postamente na Korzu i informativne panele u autobusima kako bi se građane informiralo o događanjima u mjesnim odborima.	94%
6. Osmisliti načine promocije rubrike ReciGlasno i provjeriti mogućnost kreiranja foruma za direktnu komunikaciju s građanima.	90%
7. Propisati način korištenja društvenih mreža VMO s jasnim pravilima o administriranju i bontonu za vijećnike VMO i tajnike MO.	77%
8. Poticati tajnike MO da relevantne informacije s područja MO i rada VMO prenose informatičkoj odnosno PR službi Grada Rijeke radi objavljivanja na društvenim mrežama Grada Rijeke.	90%
9. Poticati suradnju VMO-a s Udrugom stanara – suvlasnika stambenih zgrada i ovlaštenim predstavnicima stanara radi informiranja stanara o aktivnostima, projektima i inicijativama VMO-a i drugih aktera u MO i poticanje njihovog uključivanja u iste.	94%
10. Poticati i podržavati održavanje dane mjesnih odbora, dane otvorenih vrata MO, dane susjedstva, sajma mjesnih odbora i sličnih događanja kako bi se rad VMO dodatno i neposredno predstavio široj javnosti i građanima.	100%
11. Koristiti provedbu programskih aktivnosti VMO (sportske, ekološke, kulturne, prigodne i slično) za informiranje građana o aktivnostima, projektima i inicijativama VMO-a i drugih aktera u MO i poticanje njihovog uključivanja u iste te za informalno učenje o mjesnoj samoupravi pa i poticanje razgovora i rasprava o aktualnim temama u MO.	97%

12. Uključiti djecu i mlade u stvaranje sadržaja za društvene mreže MO.	84%
13. Potrebno je postaviti (gdje ih trenutno nema) i aktivno koristiti oglasne ploče MO-a radi povećanja informiranosti građana o radu i aktivnostima VMO-a. Na oglasnoj ploči, osim postavljanja informacija o radu VMO-a i drugih važnih informacija za stanovnike MO-a, treba omogućiti pojedincima/kama, udrugama, sportskim udruženjima i neformalnim grupama građana/ki da koriste oglasne ploče za pozivanje građana na uključivanje u u njihove aktivnosti.	90%
14. U vrijeme prije izbora za VMO potrebno je provoditi aktivnosti informiranja i uključivanja građana i građanki koje moraju obuhvatiti različite kanale. Potrebno je izraditi i ubacivati u poštanske sandučice letke koji će sadržavati više informacija o kandidatima, njihovim planovima i osnovnim informacijama o održavanju izbora, a potrebno je i organizirati susrete licem u lice s kandidatima kroz razna javna događanja.	94%
15. Potrebno je izraditi registar građana/ki koji žele primati informacije o radu VMO i aktivnostima na području MO-a (primjerice o izborima, sjednicama VMO te druge informacije o aktivnostima, projektima i inicijativama VMO-a i drugih aktera u MO). Registar bi bio dostupan VMO-ima i tajnicama MO.	90%
16. Potrebno je postaviti „MO punkt“ u gradu koji nije vezan za određeni MO. To je prostor gdje građani/ke mogu na jednom mjestu dobiti sve važne informacije (npr. nadležnosti, novosti) i edukativni materijali.	87%

EDUKACIJA

- Kako unaprijediti/povećati znanja i vještine svih relevantnih aktera (članova VMO, tajnika MO, građana, gradskih službenika, udruga) u sustavu mjesne samouprave i na koje teme?

Preporuka	Postotak podrške VGR
1. Poticati i provoditi sveobuhvatnu edukaciju građana o važnosti i korisnosti građanske participacije i građanskim pravima i obavezama. Edukacija treba obraditi načela demokracije, djelokrug i način rada VMO, lokalne samouprave i nacionalne uprave te (samo)organizacije građana.	94%
2. Mjesne odbore treba pretvoriti u mjesta edukacije za građane i građanke o različitim temama uz pozivanje lokalnih i drugih stručnjaka i stručnjakinja. Teme treba odrediti prema interesa građana iskazanih putem anketa.	97%
3. Mlade završnih razreda srednje škole treba educirati o njihovim građanskim pravima i odgovornostima, s naglaskom na razjašnjavanje uloga i odnosa mjesne i lokalne samouprave te nacionalne uprave, a posebno i izlazak na izbore. Kroz edukaciju mladima treba predstaviti načine i mogućnosti uključivanja u rad VMO-a i život lokalne zajednice.	97%
4. VMO treba organizirati posjete djece i mladih u svrhu poučavanja o mjesnoj samoupravi najmanje jednom godišnje. U tu svrhu treba se u edukaciji provoditelja GOO-a u školama naglasiti preporuka o posjetu MO.	94%
5. Treba osmisliti i provoditi modele edukacije postojećih skupina građana o načinima suradnje s MO i djelovanja u lokalnoj zajednici: građanske inicijative, udruge, navijačke skupine itd.	84%
6. Vijećnicima MO nakon izbora treba osigurati dugotrajniju, interaktivnu edukaciju od strane gradskih, ali i vanjskih stručnjaka i stručnjakinja. Treba obraditi teme o djelokrugu rada MO, načinu rada lokalne samouprave, zakonskim propisima, načinima upravljanja budžetom i načinima ispitivanja potreba i uključivanja građana. Edukacija treba poticati suradničke, inkluzivne procese rada VMO i povezivanje različitih MO.	84%
7. Educirati tajnike MO i članove VMO o digitalnim alatima koji mogu olakšati informiranje građana o aktivnostima MO i njihovo uključivanje u iste.	94%
8. Treba nadograditi web stranicu Grada Rijeke s edukativnim materijalima o mjesnoj i lokalnoj samoupravi koji na interaktivan način omogućavaju stjecanje novih znanja i koja sadrži odgovore na najčešće postavljena pitanja, kao i indeks najvažnijih pojmova.	94%
9. Gradske službenike treba obučiti kako odgovoriti na zahtjeve građana, te kako postupiti ako se zahtjevi stalno ponavljaju.	93%
10. Gradske službenike treba educirati o mjesnoj samoupravi, a posebno o tome kako surađivati s kolegama i kolegicama koji rade u MO (tajnici i tajnice).	91%
11. Ponovno uvođenje posjeta učenika/ca osnovnih škola u sklopu građanskog odgoja i obrazovanja u prostorije MO i učenje o mjesnoj samoupravi.	81%
12. Omogućiti udrugama mladih i za mlade provedbu edukacija za djecu i mlade u MO.	87%

13. Osigurati da se građanski odgoj i obrazovanje provodi u svim osnovnim i srednjim školama u Rijeci kao fakultativna ili izvannastavna aktivnost.	94%
14. Poticati poučavanje učenika osnovnih i srednjih škola o tome što je mjesna samouprava i čemu služe mjesni odbori u sklopu građanskog odgoja i obrazovanja.	90%

UKLUČIVANJE

- Na koje se sve načine može povećati uključivanje i sudjelovanja građana u mjesnim odborima i aktivnostima za razvoj lokalne zajednice?

Preporuka	Postotak podrške VGR
1. S obzirom na različita obilježja, sposobnosti i uvjete života građana i građanki, pri odabiru kanala informiranja, komunikacije i pozivanja na njihovo uključivanje u aktivnosti, projekte i inicijative VMO-a i drugih aktera u MO, potrebno je koristiti više alata koji će doprijeti do različitih grupa građanstva. Preporuka je kombinirati sljedeće alate i kanale: pristup „vrata-do-vrata“/licem u lice, letci i plakati, tiskani i elektronski mediji, online alati i društvene mreže, postamenti na Korzu, prostor MO-a za aktivnosti te druge javne površine na području nekog MO-a, javna događanja koja će kombinirati zabavne sadržaje za slobodno vrijeme i aktivnosti informiranja i educiranja, druga javna događanja koja nisu nužno vezana za rad VMO-a, ali se mogu povezati (npr. štand ili jedna aktivnost u programu drugih aktera).	90%
2. Potrebno je postaviti sandučiće kod svake zgrade sjedišta MO-a (gdje ih trenutno nema) i informirati građane da u sandučiće mogu ubaciti svoje upite, prijedloge, pohvale, žalbe i slično.	87%
3. Potrebno je ispitivati potrebe građana i građanki s područja nekog MO-a, posebno prije poziva za prijavu prijedloga malih komunalnih akcija i Riječkog programa lokalnog partnerstva kroz ankete (online, sandučiće i fizičke prostore MO da se obuhvate različite skupine građana/ki).	100%
4. Poticati VMO-e da jednom godišnje (na kraju godine) provedu anketu u kojoj će građani/ke evaluirati akcije, sadržaje i programe koji su se proveli u toj godini te dali prijedloge za iduću godinu.	94%
5. Poticati članove VMO-a da češće budu „na terenu“ i susreću se s osobama koje žive na nekom području, tako da lakše i brže podijele i prikupe informacije o potrebama, idejama i interesima građana/ki.	94%
6. Poticati održavanje „aktivnih sata“, odnosno vrijeme u kojima će predstavnici boraviti u prostorijama MO-a i biti otvoreni za sastanke sa zainteresiranim građanima/kama.	81%
7. Grad Rijeka bi trebao postojeće alate uključivanja građana i građanki dodatno promovirati i informirati građane i građanke kroz medije (radio, novine, TV), online (društvene mreže, uložiti u PR, podcast format s Gradonačelnikom), elektronske oglase u autobusima i na javnim površinama, plakate i punktove na mjestima gdje se puno ljudi kreće (sportskim dvoranama, tržnici) i slično.	97%
8. Potrebno je sustavno poticati suradnju različitih aktera u zajednici: VMO, ravnatelji, ustanove, institucije, komunalni redari i građani i građanke, kroz financiranje i poticanje programa umrežavanja. Kroz takva događanja i aktivnosti je potrebno motivirati građane i građanke da jedni druge potaknu na djelovanje u zajednici i dijele primjere uspješnih praksi.	94%

9. Potrebno je osmisлити sustav nagrađivanja za mjesni odbor koji je najviše mobilizirao i aktivirao svoju zajednicu u jednoj godini ili nekom određenom periodu. Kriteriji procjene bi se unaprijed trebali odrediti, a odabir MO-a za nagradu se može kombinirati kroz javno online glasovanje građana i građanki tog područja i komisije za procjenu kvalitete rada. Nagrada bi mogla biti materijalna.	87%
10. Potrebno je poticati i podržavati rad udruga i inicijativa koje se bave temama vezanim uz aktivno građanstvo i sudjelovanje građana/ki u životu MO-a.	97%
11. Poticati suradnju i uključivanje odgojno-obrazovnih institucija i lokalnih udruga u rad VMO i život MO-a kako bi se djecu i mlade motiviralo na aktivno građanstvo.	94%
12. Oslušivati potrebe djece i mladih kako bi se njihove potrebe i ideje uključile u program rada VMO-a. Primjerice te kroz provedbu anketa među mladima pred donošenje Programa rada i financijskog plana i propitivanje njihovog zadovoljstva provedenim i ostvarenim.	87%
13. Istražiti mogućnosti korištenja inovativnih modela uključivanja djece i mladih u donošenje odluka i učenja o sustavu aktivnom građanstvu i mjesnoj samoupravi (primjerice, osnivanje Dječjeg gradskog vijeća Grada Rijeke, Vijeća djece, Vijeća mladih)	87%
14. Poticati suradnju VMO i udruge te uključivanje drugih aktera u snažnije povezivanje građana i izgradnju zajednice.	94%

ODLUČIVANJE

- Na koje se sve načine može povećati sudjelovanja građana u procesima odlučivanja u mjesnim odborima i lokalnoj zajednici?

Preporuka	Postotak podrške VGR
1. Donijeti Odluku o načinu sazivanja, rada i odlučivanja na zboru građana uz prethodno provedenu javnu raspravu u koju će biti uključeni i stručnjaci te provedeno javno savjetovanje o prijedlogu Odluke.	90%
2. Odlukom o načinu sazivanja, rada i odlučivanja na zboru građana predvidjeti mogućnost održavanja online zborova građana i/ili prenošenja zborova građana te omogućiti online izjašnjavanje građana o pitanjima i temama zbora građana.	87%
3. U Odluci o načinu sazivanja, radu i odlučivanju na zboru građana pojasniti odredbu Zakona o lokalnoj samoupravi i Zakona o referendumu koja glasi: „Mišljenje dobiveno na zboru građana obvezatno je za mjesni odbor, a savjetodavno za Gradsko vijeće i Gradonačelnika.“	81%
4. Poticati održavanje tematskih zborova građana u MO kao dio procesa odabira i odlučivanja o prioritetima malih komunalnih akcija i planiranja programa rada VMO.	84%
5. Poticati održavanje najmanje dva zbora građana godišnje u svakom MO-u na kojima se stanovnici MO-a informiraju o aktualnim temama u MO, provedbi malih komunalnih akcija te raspravljati o drugim temama pa i za davanje inicijativa i prijedloga za iniciranje i adresiranje većih infrastrukturnih investicija i projekta na području MO prema Gradonačelniku i Gradskom vijeću.	90%
6. Osnažiti kompetencije članova VMO i tajnika MO za facilitiranje zborova građana i drugih javnih događanja i/ili omogućiti angažiranje vanjskih stručnjaka za facilitiranje tih događanja	84%
7. Koristiti potencijal udruga i građanskih inicijativa u iniciranju zborova građana, informiranju građana o održavanju zborova građana te pozivanju građana na sudjelovanje.	90%
8. Donijeti Odluku o podnošenju prijedloga i peticija građana uz prethodno provedenu javnu raspravu u koju će biti uključeni i stručnjaci te provedeno javno savjetovanje o prijedlogu Odluke.	94%
9. Odlukom o podnošenju prijedloga i peticija građana predvidjeti da Gradsko vijeće može raspravljati i o prijedlozima i peticijama koje svojim potpisom podupre najmanje 1% građana odnosno birača na određenom području.	87%
10. Odlukom o podnošenju prijedloga i peticija građana omogućiti da se prijedlozi i peticije mogu prikupljati i podnositi i elektroničkim putem.	94%
11. Provesti pilot projekt participativnog budžetiranja u mjesnim odborima	90%
12. Izraditi brošuru za građane o radu prvog Vijeća građana Rijeke sa svim osnovnim informacijama, zaključcima i preporukama te važnim kontaktima.	90%

13. Nastaviti promovirati i učiti o vijećima građana kroz pripremu i provedbu međunarodnih projekata, studijskih posjeta, razmjenu znanja i iskustava i na druge načine.	97%
14. Uvrstiti vijeća građana kao savjetodavno tijelo i oblik osobnog sudjelovanja građana u Statut Grada Rijeke.	87%
15. Izraditi i donijeti detaljnu Odluku o načinu sazivanja i radu vijeća građana radi izjašnjavanja građana o pojedinim pitanjima i prijedlozima iz samoupravnog djelokruga Grada Rijeke, te raspravljanja o potrebama i interesima građana od lokalnog značenja uz prethodno provedenu javnu raspravu u koju će biti uključeni i stručnjaci te provedeno javno savjetovanje o prijedlogu Odluke.	94%
16. Sazvati vijeće građana koje će raspravljati i dati prijedloge o mogućnostima institucionalizacije vijeća građana na lokalnoj razini.	97%

MJESNA SAMOUPRAVA

- Kako povećati razinu informiranosti i uključenosti VMO-a u procese donošenja odluka u Gradu?
- Kako unaprijediti komunikaciju, suradnju i koordinaciju u sustavu mjesne samouprave?
- Kako povećati učinkovitost u zadovoljavanju potreba građana i rješavanja problema u sustavu mjesne samouprave?

Preporuka	Postotak podrške VGR
1. Poticati teritorijalnu, tematsku, programsku i financijsku suradnju većeg broja susjednih mjesnih odbora radi povećanja učinkovitosti u rješavanju povezanih ili sličnih potreba i problema pa i povezivanju odnosno udruživanju sredstava VMO-a za realizaciju projekata koji nadilaze godišnje proračune pojedinih MO-a.	100%
2. Na početku mandata VMO-a za susjede mjesne odbore održavati susrete na kojima će članovi VMO-a biti upoznati s ključnim razvojnim planovima Grada Rijeke na njihovom području.	94%
3. Poticati izradu mandatnih programskih i financijskih planova i/ili strateških planova VMO-a.	90%
4. Jednom godišnje održavati susret svih VMO-a s Gradonačelnikom o prioritetima rada i razvoja Grada, VMO-a i mjesne samouprave.	97%
5. Održavati redovne koordinacijske sastanke (svih ili grupa susjednih) VMO-a i predstavnika gradske uprave.	90%
6. Poticati održavanje (tematski povezanih) sjednica VMO-a uoči koordinacijskih sastanaka VMO-a i predstavnika gradske uprave radi povećanja učinkovitosti tih sastanaka.	94%
7. Poticati tijela gradske uprave da konzultiraju i uključe VMO u procese planiranja i odlučivanja o većim infrastrukturnim investicijama i projektima na području MO.	97%
8. Gradska uprava treba pravovremeno informirati VMO-e o planovima i/ili početku komunalnih i sličnih radova i intervencija na području tog MO-a.	97%
9. Pravovremeno informirati građane, stanovnike MO-a, o planovima i/ili početku komunalnih i sličnih radova i intervencija na području putem komunikacijskih kanala VMO-a.	100%
10. Gradska uprava treba davati konkretne, precizne i detaljne odgovore na upite VMO-a (i građana čiji se upiti dostavljaju putem VMO-a) a ne odgovore „reda radi“ te pronaći učinkovit način za ostvarenje ove preporuke u praksi.	97%
11. Poštujući pravila struke, propise i itd. gradska uprava treba nastojati više uvažavati prijedloge i preporuke koje dolaze od VMO-a, posebno u dijelu poslova koji su i dio djelokruga VMO-a.	97%
12. Razmotriti mogućnost detaljnijeg uređivanja i definiranja djelokruga i načina rada VMO-a u njihovim Pravilima uz prethodne konzultacije s VMO-ima i tajnicima MO-a i javno savjetovanje te uključivanje stručnjaka.	87%

13. Omogućiti VMO-ima praćenje izvedbe projekta odnosno konkretnih radova i intervencija u sklopu malih komunalnih akcija.	90%
14. Omogućiti VMO-ima davanje prijedloga i mišljenja o izvedenim radovima u sklopu malih komunalnih akcija kao podloga za analizu kvalitete izvedbe projekta odnosno provedenih radova.	94%
15. Poticati VMO da svoje prostore, gdje je moguće, otvore zajednici (građanima, udrugama i drugima) za provedbu aktivnosti za građane i razvoj zajednice.	100%
16. Potaknuti uređivanje i održavanje prostora MO-a i za to osigurati dostatna sredstva.	97%
17. Osigurati pokrivanje putnih troškova tajnicima za izlazak i rad na terenu.	84%
18. Poticati suradnju udruga i VMO-a na prikupljanju sredstava za lokalnu zajednicu kada i gdje je to moguće.	94%
19. Provesti analizu radnog opterećenja tajnika i razmotriti mogućnost resistematizacije opisa radnih mjesta te broja mjesnih odbora koje svaki tajnik podržava.	84%
20. Podržati rad tajnika MO i održavati redovne sastanke tajnika radi razmjene iskustava i međusobne podrške u obavljanju poslova tajnika, a posebno u komunikaciji i suradnji s VMO.	90%
21. Razmotriti mogućnost da se izbori za VMO održavaju u isto vrijeme kada i lokalni izbori kako bi se povećao broj birača koji su birali svoje predstavnike u VMO i kako bi se smanjio trošak pripreme i provedbe izbora za VMO.	84%
22. Uspostaviti dobru praksu provedbe godišnje evaluacije programskih aktivnosti VMO-a.	97%
23. Nastaviti propitivati načine financiranja djelatnosti mjesnih odbora radi i kriterije raspoređivanja financijskih sredstava za rad VMO-a.	87%
24. Uključiti pročelnike nadležnih gradskih upravnih odjela i direktore komunalnih društava na sastanke tajnika i tajnica MO najmanje jednom u tri mjeseca.	97%
25. Potrebno je organizirati sjednice sa svim ključnim akterima minimalno jednom godišnje, a po potrebi i više za određene teme koje predlože građani/ke ili VMO (trebaju sudjelovati: predstavnici VMO, tajnici/ce, predstavnici komunalnih društava, pročelnici/zaposlenici u relevantnim odborima).	97%
26. Potrebno je poboljšati komunikaciju i suradnju unutar gradskih odjela i između tajnika/ca i gradske uprave (pročelnica odjela), tako da tajnici/ce točno znaju kome se mogu obratiti za koju temu jer često ne dobiju dovoljno povratnih informacija o upitima građana/ki.	81%
27. Potrebno je potaknuti komunalne redare da ažurnije odgovaraju na upite građana i građanki.	81%
28. Poticati i omogućiti povremene sastanke VMO i tajnika MO s djelatnicima službe komunalnog redarstva.	97%
29. Omogućiti dodatnu provjeru svrhovitosti i izvedivosti prijedloga malih komunalnih akcija koji spadaju u red većih i skupljih projekata s prijaviteljima	97%

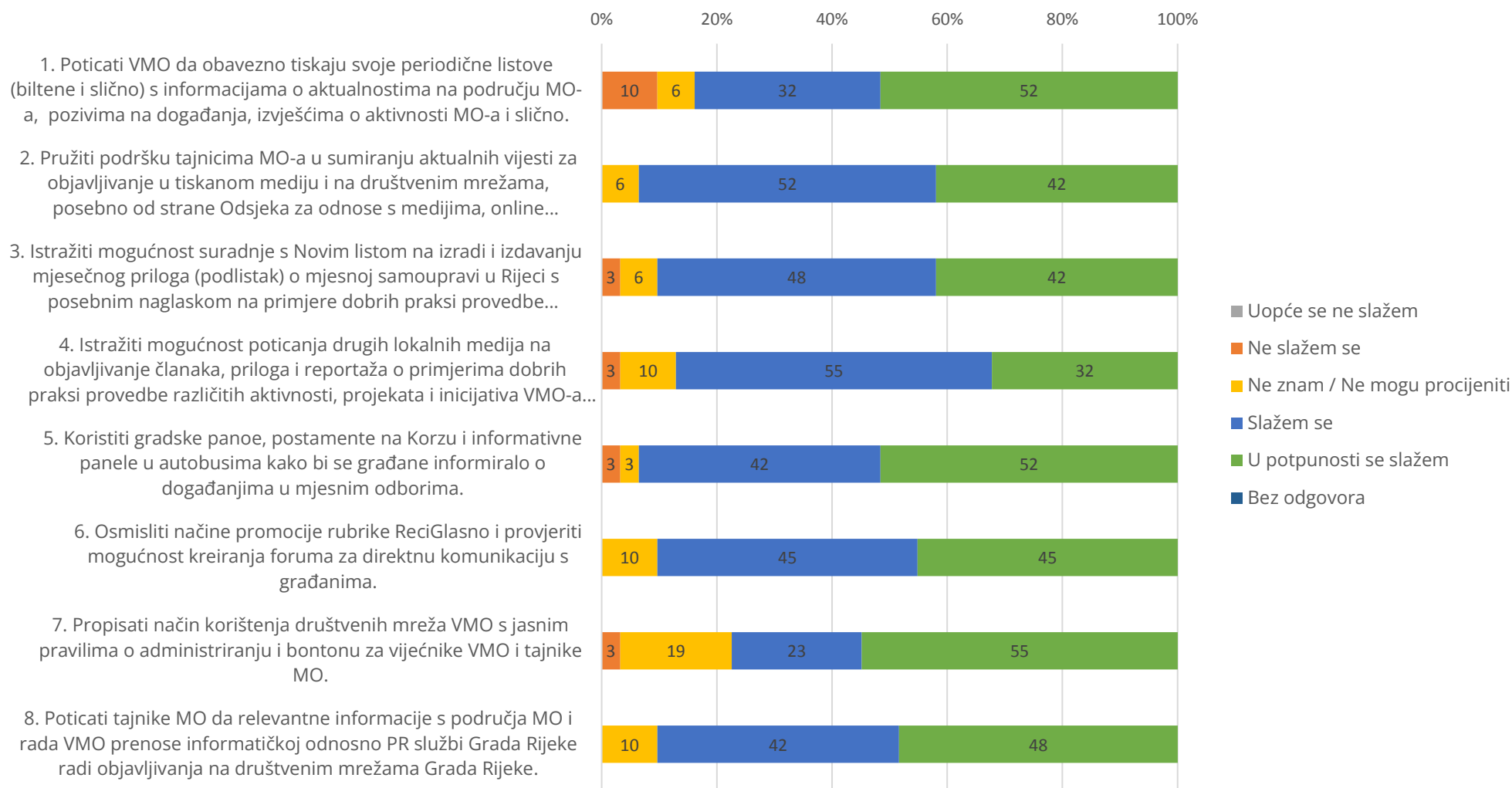
tih prijedloga u fazi njihove obrade a prije izrade liste prioriteta i donošenja odluke o usvajanju liste prioriteta kako bi se izbjeglo ulaganje sredstava u pripremu i/ili realizaciju projekata koji ne odgovaraju stvarnim potrebama građana, ne uklapaju se u postojeće stanje na terenu ili ne predstavljaju optimalno rješenje problema.

30. Izraditi listu malih komunalnih akcija koje se predlažu iz godine u godinu i koji su bili usvojeni kao prioriteta a koje nikada nisu doživjele realizaciju te utvrditi odgovarajući pristup za njihovu realizaciju. 97%

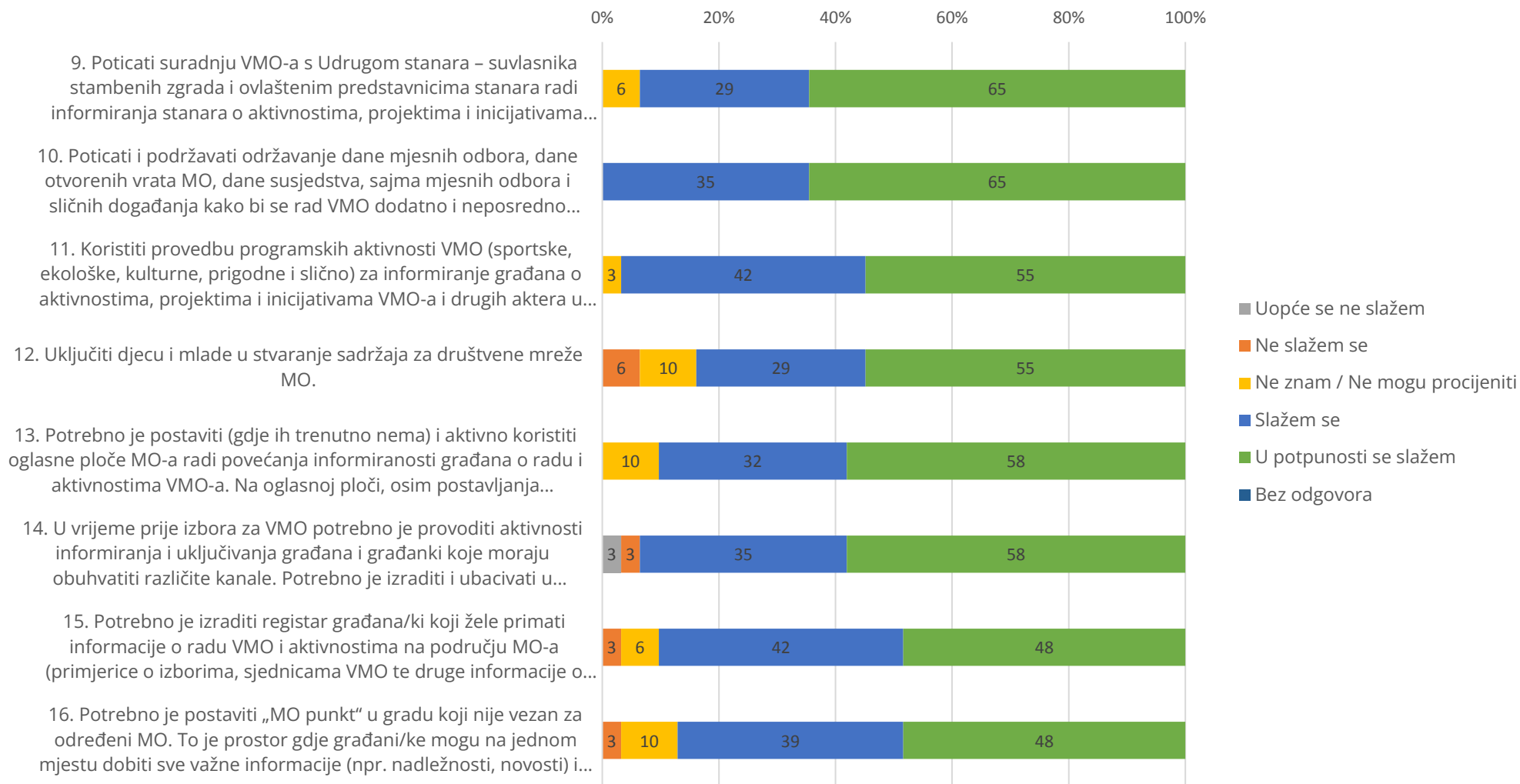
Detaljan prikaz izglasanih prijedloga i preporuka mjera Vijeća građana Rijeke

U nastavku slijedi i detaljan prikaz rezultata glasanja članova Vijeća građana Rijeke o preporukama.

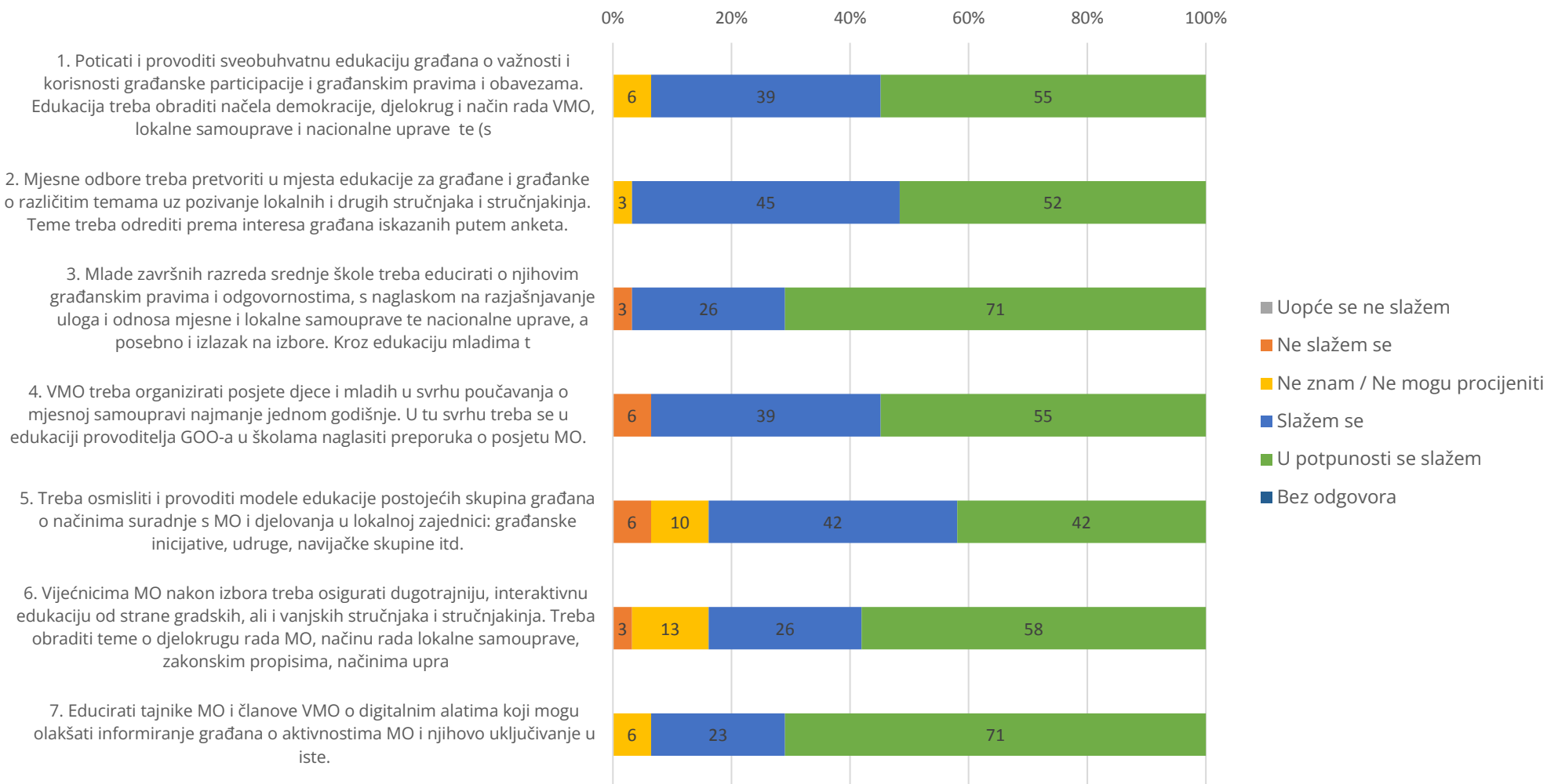
INFORMIRANJE

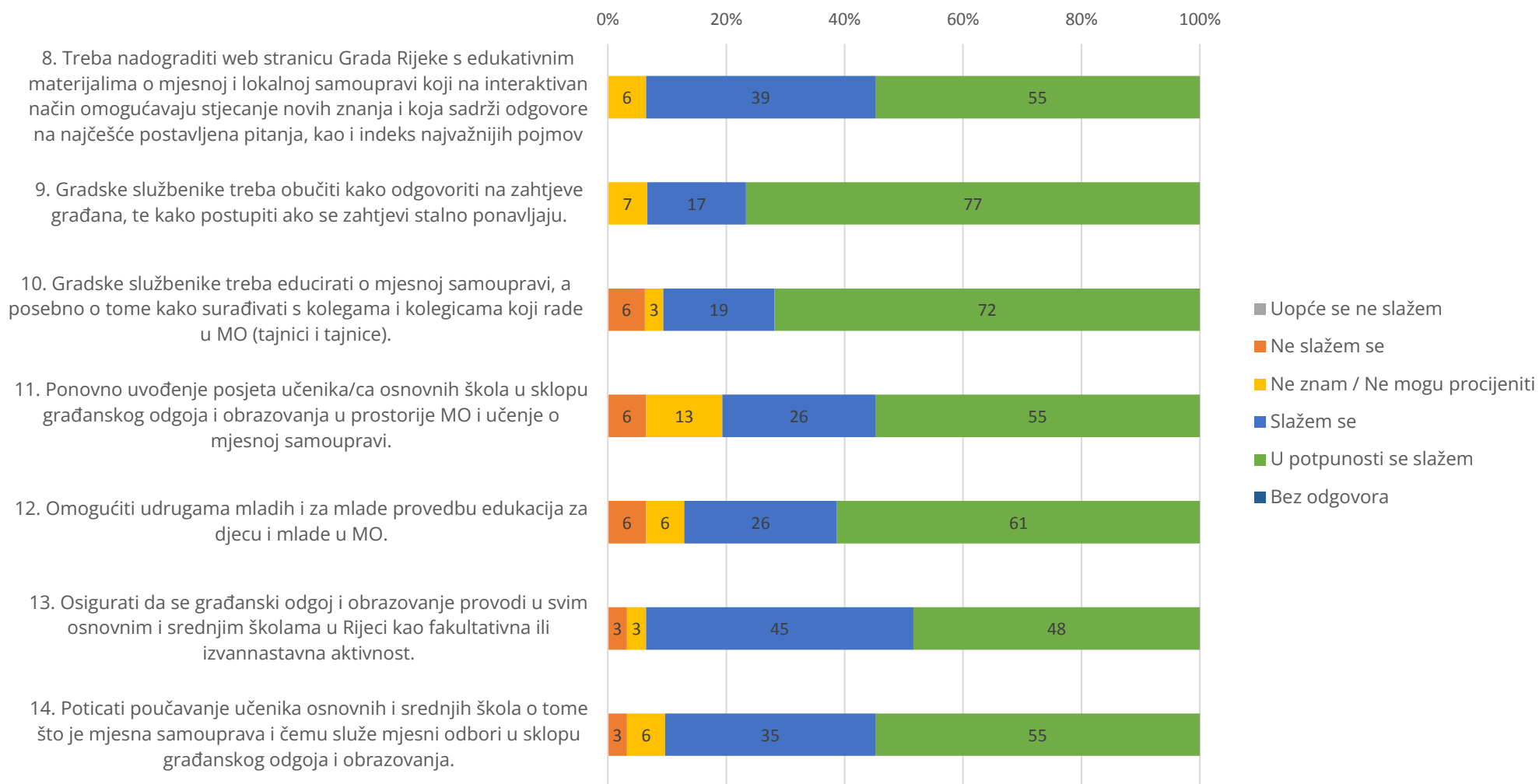
INFORMIRANJE

EDUKACIJA

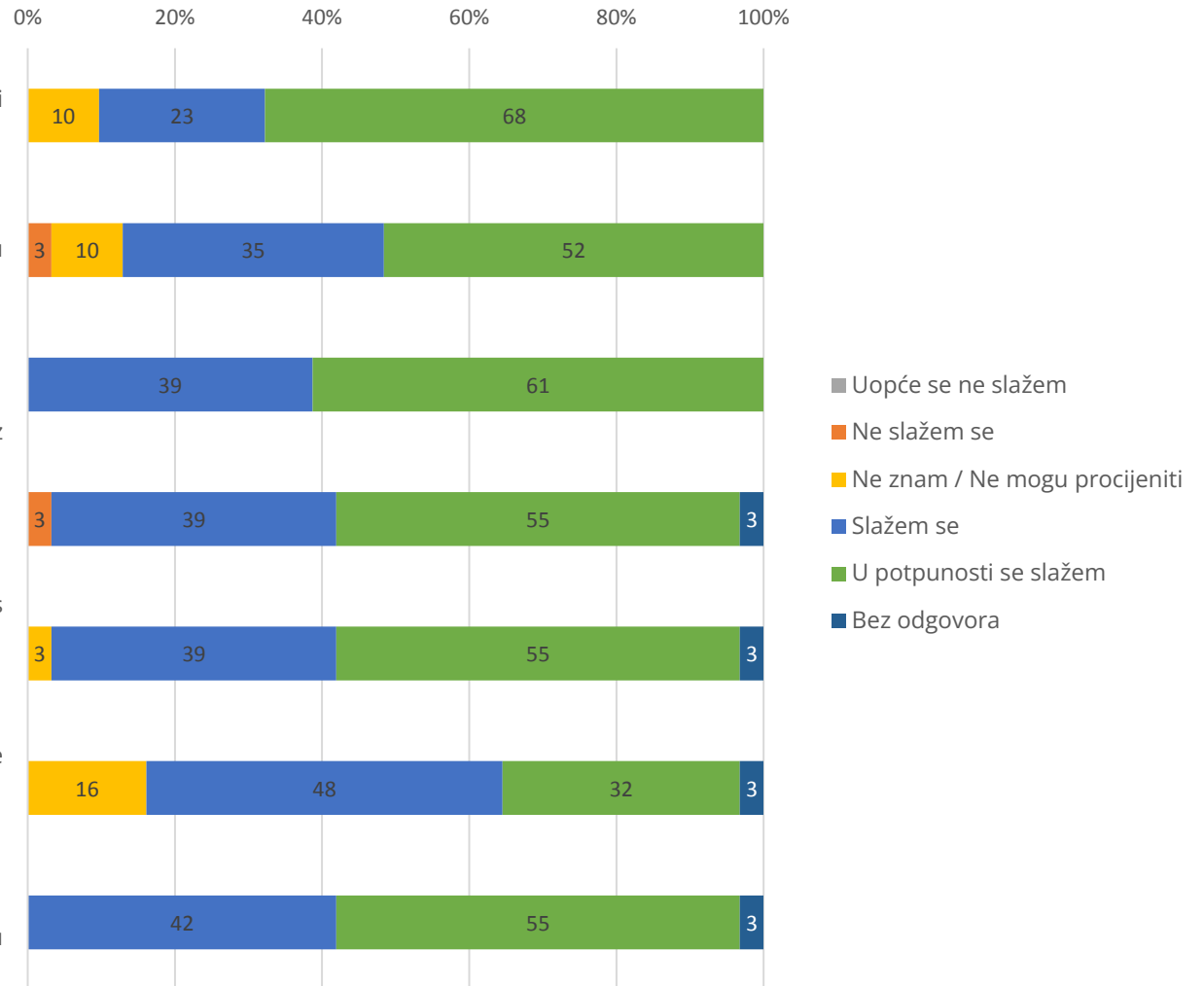

EDUKACIJA

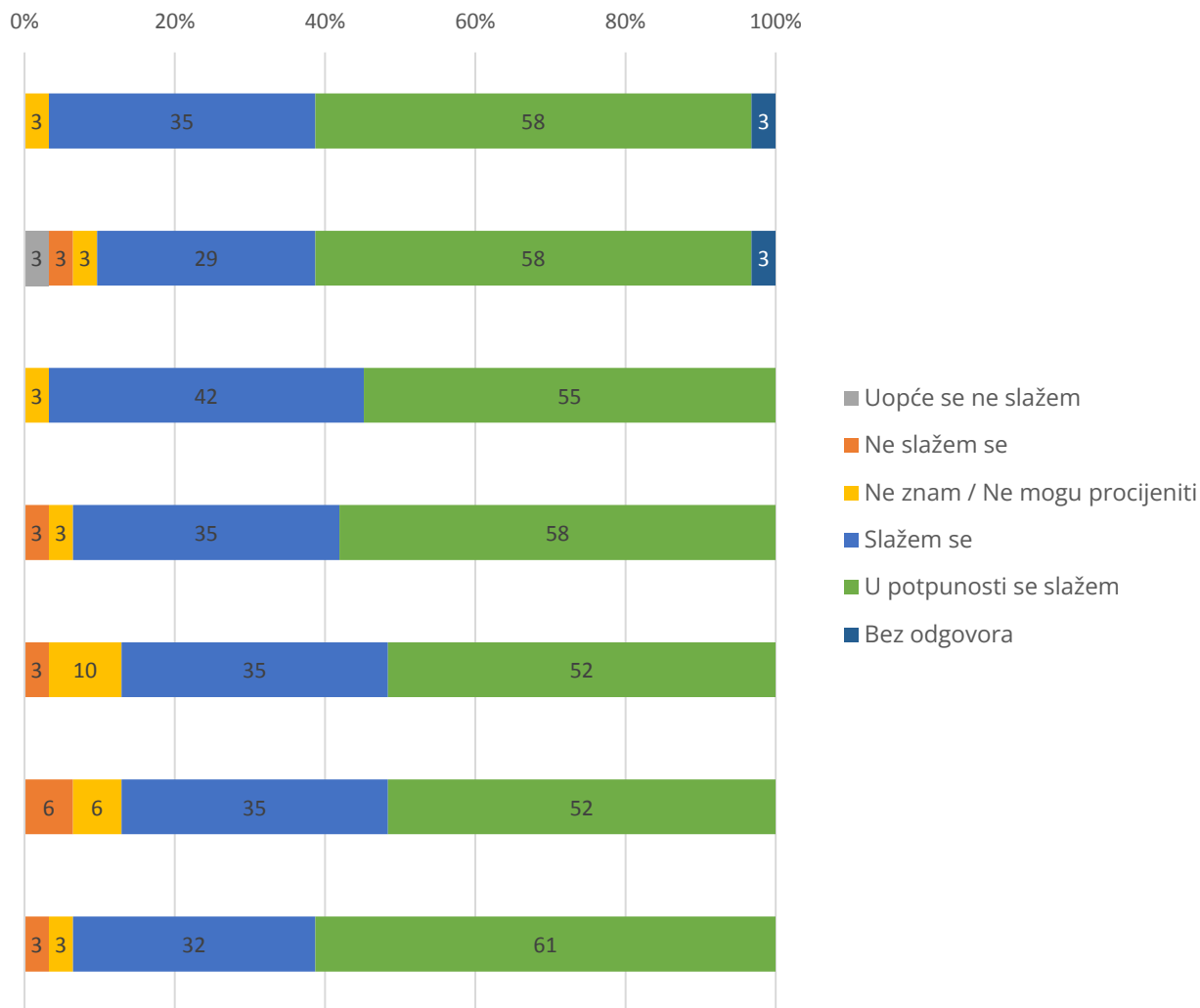
UKLJUČIVANJE

1. S obzirom na različita obilježja, sposobnosti i uvjete života građana i građanki, pri odabiru kanala informiranja, komunikacije i pozivanja na njihovo uključivanje u aktivnosti, projekte i inicijative VMO-a i drugih aktera u MO, potrebno je koristiti v
2. Potrebno je postaviti sandučice kod svake zgrade sjedišta MO-a (gdje ih trenutno nema) i informirati građane da u sandučice mogu ubaciti svoje upite, prijedloge, pohvale, žalbe i slično.
3. Potrebno je ispitivati potrebe građana i građanki s područja nekog MO-a, posebno prije poziva za prijavu prijedloga malih komunalnih akcija i Riječkog programa lokalnog partnerstva kroz ankete (online, sandučice i fizičke prostore MO da se obuhvate raz
4. Poticati VMO-e da jednom godišnje (na kraju godine) provedu anketu u kojoj će građani/ke evaluirati akcije, sadržaje i programe koji su se proveli u toj godini te dali prijedloge za iduću godinu.
5. Poticati članove VMO-a da češće budu „na terenu“ i susreću se s osobama koje žive na nekom području, tako da lakše i brže podijele i prikupе informacije o potrebama, idejama i interesima građana/ki.
6. Poticati održavanje „aktivnih sati“, odnosno vrijeme u kojima će predstavnici boraviti u prostorijama MO-a i biti otvoreni za sastanke sa zainteresiranim građanima/kama.
7. Grad Rijeka bi trebao postojeće alate uključivanja građana i građanki dodatno promovirati i informirati građane i građanke kroz medije (radio, novine, TV), online (društvene mreže, uložiti u PR, podcast format s Gradonačelnikom), elektronske oglase u a

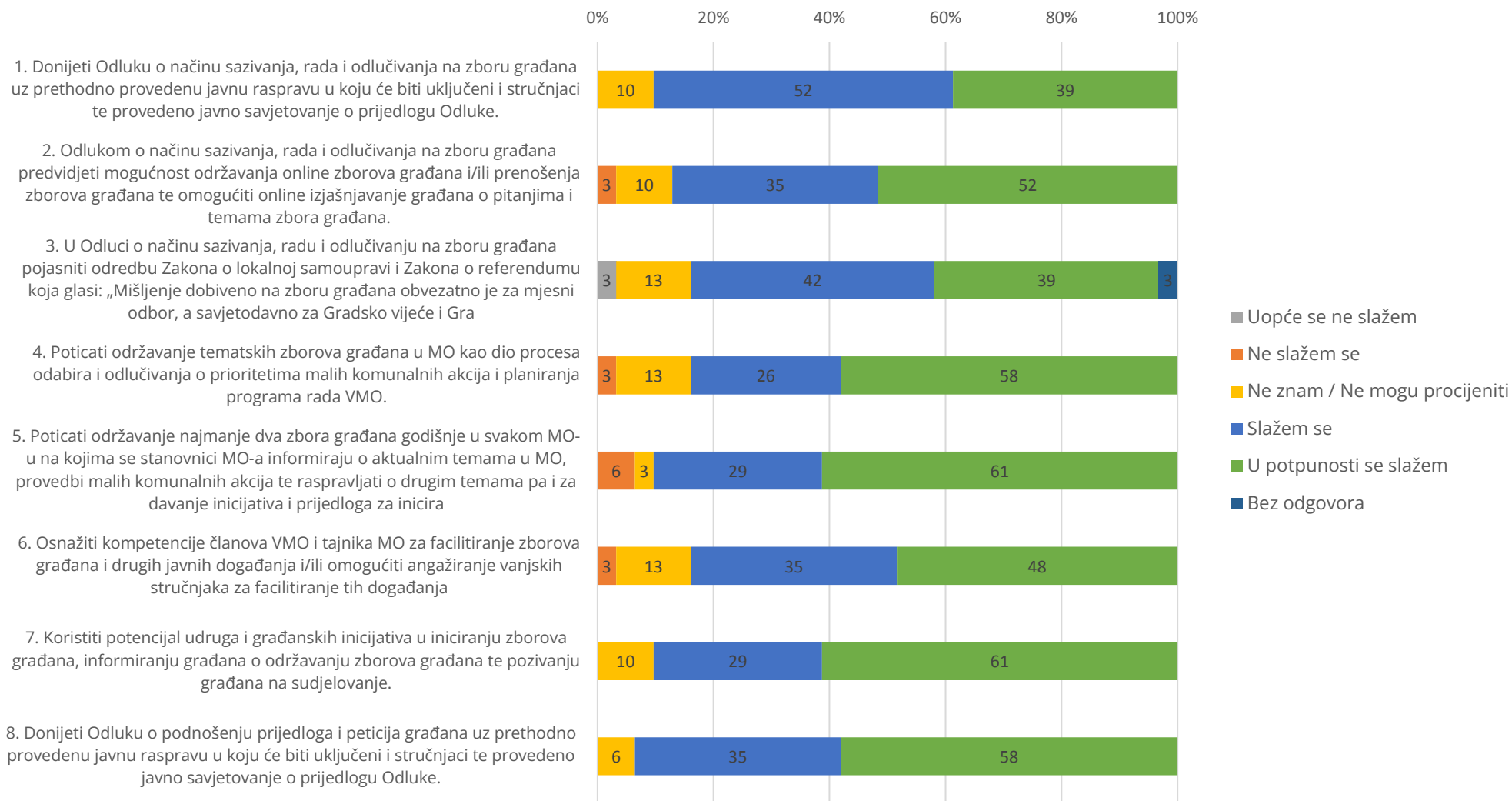
UKLJUČIVANJE

8. Potrebno je sustavno poticati suradnju različitih aktera u zajednici: VMO, ravnatelji, ustanove, institucije, komunalni redari i građani i građanke, kroz financiranje i poticanje programa umrežavanja. Kroz takva događanja i aktivnosti je potrebno motivirati.
9. Potrebno je osmisliti sustav nagrađivanja za mjesni odbor koji je najviše mobilizirao i aktivirao svoju zajednicu u jednoj godini ili nekom određenom periodu. Kriteriji procjene bi se unaprijed trebali odrediti, a odabir MO-a za nagradu se može kombinirati.
10. Potrebno je poticati i podržavati rad udruga i inicijativa koje se bave temama vezanim uz aktivno građanstvo i sudjelovanje građana/ki u životu MO-a.
11. Poticati suradnju i uključivanje odgojno-obrazovnih institucija i lokalnih udruga u rad VMO i život MO-a kako bi se djecu i mlade motiviralo na aktivno građanstvo.
12. Osluškivati potrebe djece i mladih kako bi se njihove potrebe i ideje uključile u program rada VMO-a. Primjerice te kroz provedbu anketa među mladima pred donošenje Programa rada i financijskog plana i propitivanje njihovog zadovoljstva...
13. Istražiti mogućnosti korištenja inovativnih modela uključivanja djece i mladih u donošenje odluka i učenja o sustavu aktivnom građanstvu i mjesnoj samoupravi (primjerice, osnivanje Dječjeg gradskog vijeća Grada Rijeke, Vijeća djece, Vijeća mladih)
14. Poticati suradnju VMO i udruge te uključivanje drugih aktera u snažnije povezivanje građana i izgradnju zajednice.

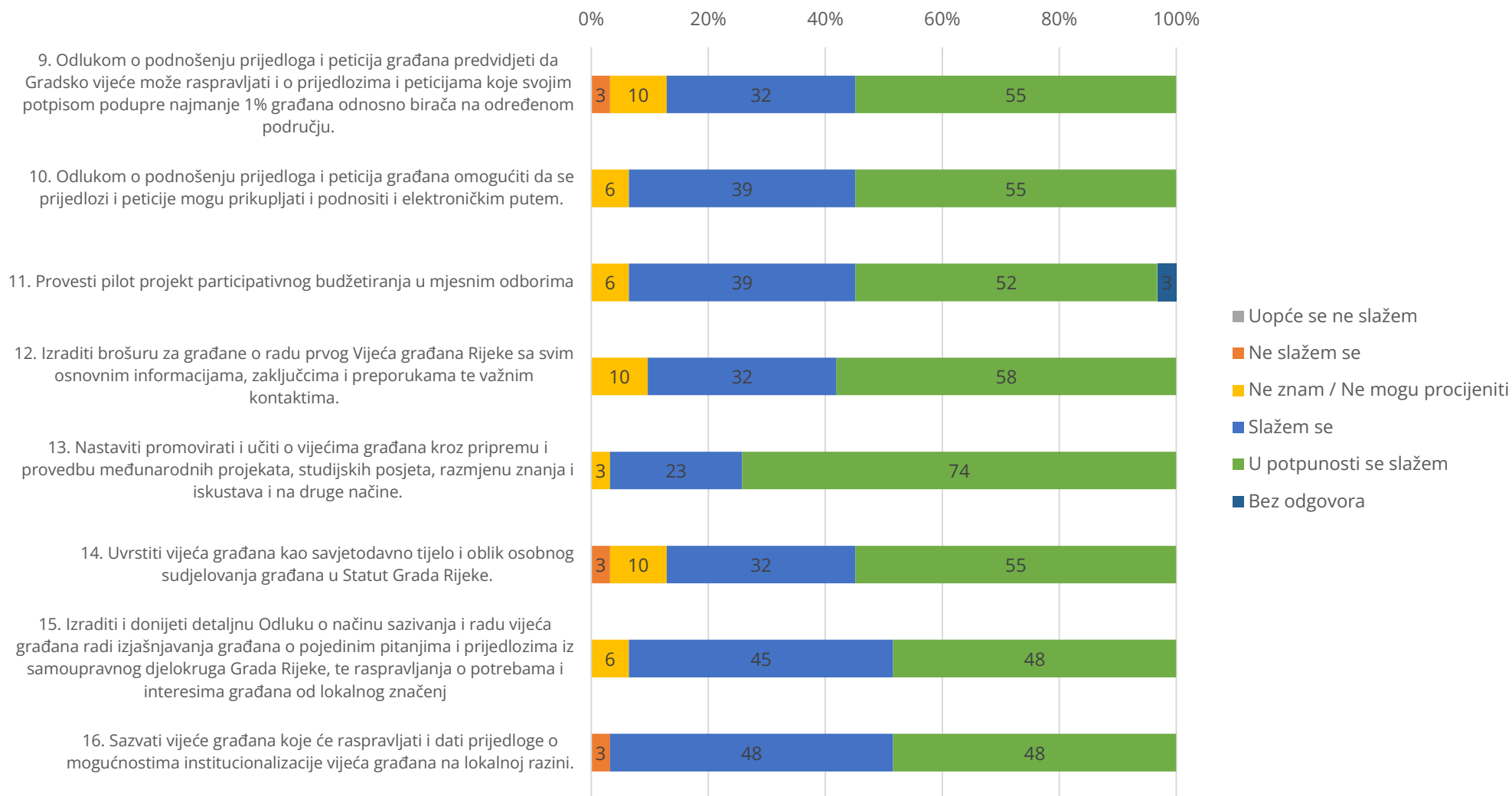

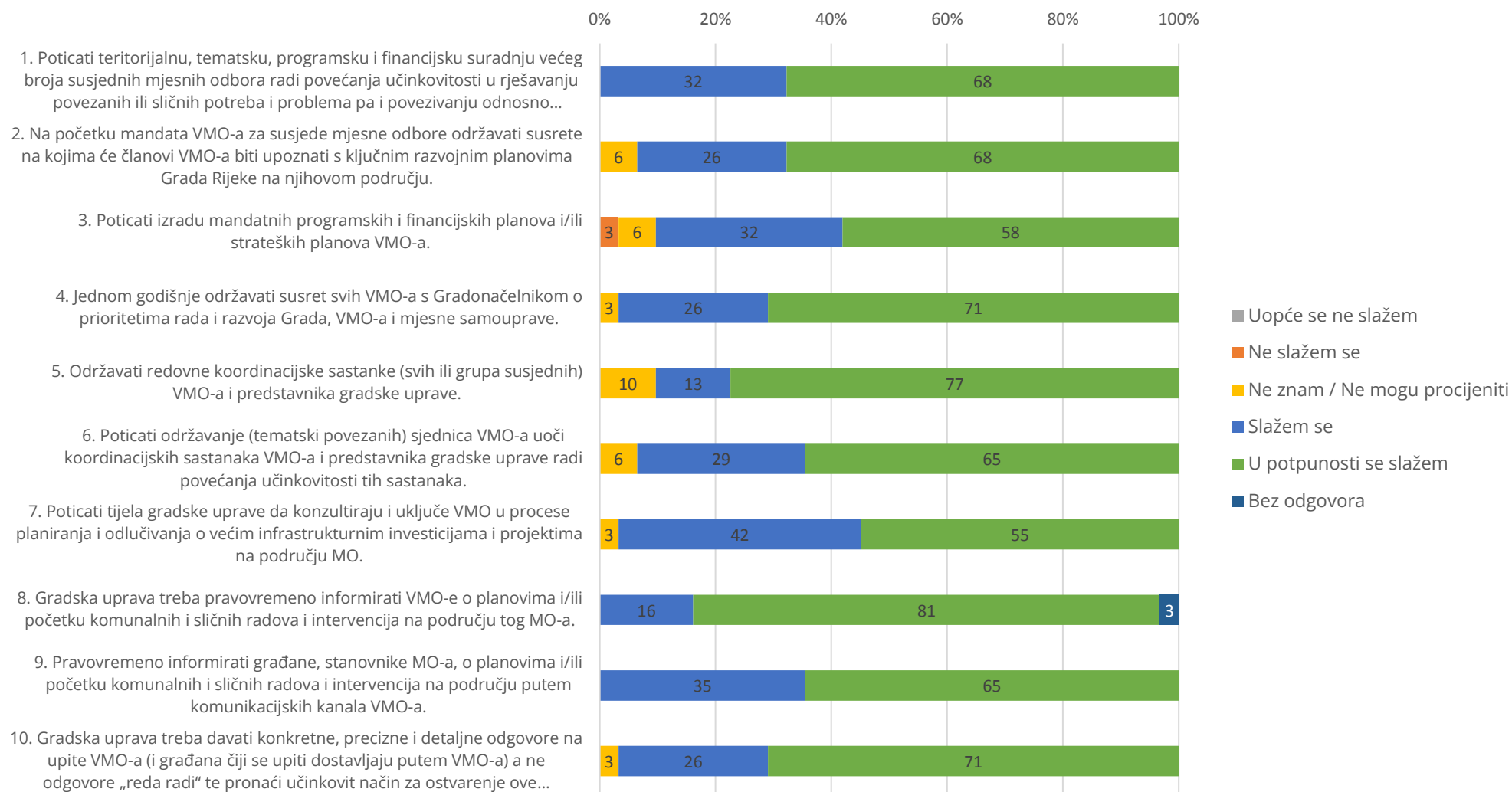
ODLUČIVANJE

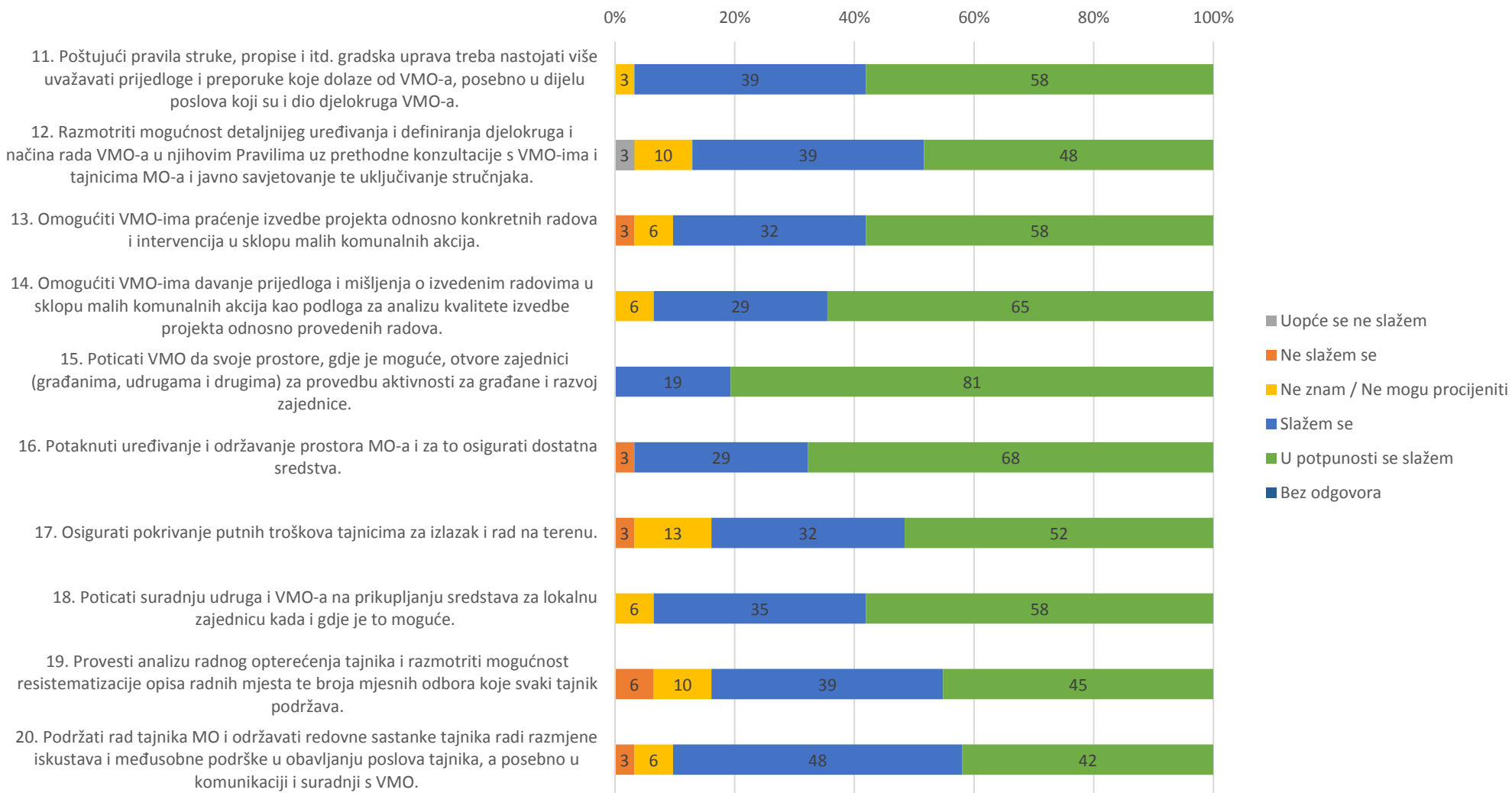
ODLUČIVANJE

MJESNA SAMOUPRAVA

MJESNA SAMOUPRAVA

MJESNA SAMOUPRAVA

